

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

Capvt. XXX. Decima quarta morborum caussa, patientiæ occasio, quæ
miro Leonardi Leßij exemplo illustratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

dalena, affuit Ioannes Apostolus Christo in cruce patienti, sed hi amici eius non consolati sunt eum, potius dolores eius tristitia sua auxerunt. Me tamen, quicumque iniungunt, conantur consolari. Et pro quo ego patior? pro me ipso, pro meis meritis & peccatis. At Christus non pro suis, sed pro meis delictis passus est, ut mihi olim aliquid passuro robur viresque mereretur. Ita non suos tunc tantum dolores, sed etiam meos sensit. O amor, quid superest, nisi ut ego iam in hoc morbo constitutus, te CRUCIFIXUM aspiciam, & tuos vicissim dolores perentiscam, & meis coniungam, meosque in gratiarum actionem, tuis superaddam; atque ita tecum in gloriam meam & tuam intrem? Hæc talia ægrotus potest considerare in aspectu CRUCIFIXI, & credibile est, ut dixi, Lessium cogitasse, quando in cubiculi sui pariete, hanc epigraphen fixerat: AMOR MEVS CRUCIFIXVS EST. Sed utile fuerit, ad patientiam discendam, audire, quæ in vita eius habentur. Est enim patientiæ exercendæ occasio decima quarta causa morborum humanorum.

CAPVT XXX.

Decima quarta morborum causa, patientia occasio, quæ miro Leonardi Lessij exemplo illustratur.

DE morbis maximè videmus homines ex impatientia queri: vel, si in verba blasphemiarum palàm erumpere non audent, saltem bullit animus eorum in tacitas querularum cogitationes: quasi Deus sit immittior, dum varijs corporum æstuarum doloribus permittit, quos arcere potuisset. Atqui quàm multi sunt, qui vinolentia alijsque intemperantijs vel validas vires præcipitant, & corpus alioqui sanum ægrotare cogunt? Quàm multi, quibus morbus est via ad virtutem, ad coronam, ad DEVM? Numquam Leprosus ad Christum venisset, si ad eum non venisset Matth. 8 21 Lepra: numquam Dominum adorasset, nisi eum scabies cruciasset. Nimirum nemo pluris æstimat Medicum, quàm qui sentit se indigere medicina. Exemplum recens narro, è vita Leonardi Lessij, ut me, meosque fratres domestica virtute erudiam. Hæc enim

Q. 2

enim

enim ibi lego de viro, cuius pia eruditio in toto Christiano orbe est notissima; cuius opera æquè legunt & laudant hæretici atq; Catholici; quem suspiciunt Iurisperiti; admirantur Theologi; omnes docti non immeritò commendant. Quidquid enim scripsit, vel pium est, vel doctum; vel pium & doctum simul. Sed de doctrina constat omnibus: par est, ut etiam virtus eius innotescat. Quæ tamen in multis rebus claruit, nusquam tamen illustrius eluxit, quàm in morbis. De eo igitur Thomas Courtois hæc commemorat.

II.

Plenis, ut ita dicam, velis, per scientiarum oceanum jucundè secureq; Lesius nauigabat: cum ecce publica patria tempestas, quam perduelles hæretici Duaci concitabant, cursum abruptit. Triennium exactum hic erat; & urbe à rebellibus exigitur Anno 1578. & eheu! nocte ab exitu, secunda, eas miseras incurrit, quibus reliquo vita temporis, continuum martyrium duxit. Dum per vicina loca cum sociis latebras quarit, paruo instructus viatico in hospitium deuenit, ubi in lecto contagiosa peste (maleficium aliquod fuisse vehemens suspicio est) infecto decubuit. Malum iam eum inuaserat, cum medio noctis, matutino ac fœtore expergefactus, reliquâ noctem, extra lectum vigil peragie. Vix octo elapsæ erant dies, cum per totum corpus grassata pestis, se se manifestauit: caput & reliqua membra panè in duplè intumuerant, omnia tenebat scabies; à malo infectus etiam superatusq; socius, eo anno interijt. Lesius sobrietate, ieiunio, varijsq; medicamentis, lucè illam deuicit. Annum integrum totis noctibus in eum modum sudore distillabat, ut omnia quotidie lintea ad ignem siccaanda essent; quod praemodestia à nemine, quàm à seipso, fieri patiebatur: calidum laterem pedibus sub vesperum adhibebat, qui sudorem illum ciceret. Post multa tempora, balneationibus & herbarum affricu, pestilentem illum humorem, qui toti corpori insederat, in tibias deriuauit; à quo tamen complures sanguineæ macule, palmaris ferè magnitudinis cetero corpore dispersa, perennia tanti mali monumenta, remanserunt. Tibiæ hæc ista infecta, incredibili impetigine ac pruritu quadraginta quinque annos, die nocteq; eum excruciarunt. Visus est aliquando stylo ferro crura usq; ad fluxum sanguinis vulnere, ut molestissimam corrosionem auerteret: quæ quantopere sanierit, facile is intelliget, qui vel unguicula aculeo compunctus, præ doloris impatiensia, vix conquiescit.

VITAG

Viraq; tibia noxio isto humore, instar sanguinis rubebat; ac in-
 crustabatur; quotidie nona enascente scabie; qua in furfures pelli ad-
 haerentes decoquebatur. Hinc calor ingens exisibat, à quo acerbis-
 simus pruritus incendebatur, qui non prius sedari poterat, quam fur-
 fures isti detererentur; qui tantà copià à tibijs absistebant, ut si omnes
 in unum collecti essent, bene magno vase non concluderentur. Varia
 medicorum ingenia acriter & decertârunt & desudârunt, ut malo
 huic remedium apponerent. Alij ea prescribebant, quibus lues Venerea
 abigitur: sed ea castissimus Lessius constanter semper recusavit. Alij
 cauterium iunxerunt, quod igne malo brachium affecit: & sanè refecari
 coëgisset, nisi artis suae peritissimus chirurgus, extincto incendio, carni
 vigorem restituisset. Alij tamen iterum cauterium aperuere; quod
 propter humores salsos ac biliosos, vix ad tertium diem perferri potuit.
 Nihil planè erat, quod malo isti medicinam adferre, aut posset tibijs
 expellere; è quibus, velut ex arce aliqua, seu receptatrice spelunca,
 uniuerso corpori bellum inferebatur. Frustra sectiones, malagmata,
 emplastra, unguenta, herba, lotiones, affricus. Per aëris intemperiem
 & qualitatum antiperistasis, fiebat frequenter, ut aculei, quasi spinea
 sagitta minimè tolerabiles essent. Quadraginta ferè annos in tortura
 ista exegerat, cum sub Natalem Christi Anno 1616. malo suo nimium
 quantum ferocienti propemodum succumbens, ad diuinam opem, quia
 humana omnia desiciebant, confugit; cum è calo (ut ipse aiebat) mens
 illi iniicitur, ut è canina pelle tibialia induceret, quibus illo ipso anno,
 cum in itinere Romano alteram tibiam euerso curru, fregisset (ut in-
 fra) Romani Medici eum uti praeceperant: fieri enim posse, secum re-
 putabat, ut canina pellis frigida, tibiaram calorem temperaret. Et eo
 mirandum natura portentum! vix pelles illa pedibus inhaeserant, cum
 calor imminuitur, & pruritus mitigatur, ac deinceps hac medendi
 ratione, malum illud tolerari potuit, quamuis non sanari. Vnde ju-
 cunde Lessius, & in diuinam providentiam Religiosè, dicere solebat,
 profuisse sibi, tibiam frangere; Deumq; ex paruo malo, bonum magnū
 eduxisse: tibiaram enim pruritus usq; ad eò magnum malum fuisse,
 ut minus detrimenti ab utroq; pede confracto, quam à pruritu illo ac-
 cipere se posse existimaret. Ita diuinæ providentiæ iudicia, etiam
 in confracto pede, agnouit Lessius, atque in ipso malo suo bo-
 num inuenit.

IV.

cap. 19.

S. 104.

Sed & in altero illo maiore malo, maximorum bonorum, sibi offerri vidit occasionem, & luculento patientiæ exemplo docuit, quid nos, aut in grauibus, aut in diuturnis morbis cogitare, dicere, ac facere debeamus. Hæc enim in eadem Lessij vita legimus, digna, quæ huc exscribantur, quia digna, ut & imitatione exprimentur ab ijs, qui minùs innocentes ægrotant. *Leonardus Lessius, jam inde ab adolescentia, id unum diurnis nocturnisq; precibus à DEO flagitavit, ut eiusmodi sibi vita cursum concederet, quo diuina Maiestati placere, & anima sua salutem operari posset, Corpus suum & animum DEO in holocaustum sistebat. Petebat nihil, excipiebat nihil: pro sanctissima sua voluntate id de se ageret, quod luaberet. Copiose tanto desiderio visus est annuisse Deus; & (sicut de fortissima tolerantia patriarchæ Iob & Tobin factum legimus) experimentum voluisse sumere, num tam generosa liberalisq; voluntas, perpetuò sibi ipsa constaret. Siquidem totos quadraginta quinque continuos annos, nempe à tertio & vigesimo ætatis, usque ad sexagesimum nonum, quo diem ultimum clausit, vnus ex altero semper illi dolor fuit; immò etiam deterior priore posterior. Vt videlicet extensa Patientia vitæq; commensa simul cum ætate cresceret, & ex amissi diuina voluntati Lessium adæquaret.*

V.

Principium morborum Duacense dedit exilium; ut quod DEI Religionisq; causâ malum obuenerat, Deus martyrio annumeraret, & Lessium ambitiosè toleraret. Hæretici in DEVM & Philippum Regem rebelles. Duaco Lessium cum cæteris Religiosis proscripserant. Ipse in obscurum diuersoriolum reuersus contagiosam isthic lues (de qua pluribus cap. 3. agitatum est) induit; quâ, non antè quàm vitâ, exutus est. Quippe totum ea lues corpus peruasit, & primùm quidem eo furore, ut & caput, & cætera membra in duplum tumere fecerit. Et quamuis Lessius sobriâ vitæ ratione, & medicorum industriâ, malum illud domuerit: euincere tamen non potuit, nè sparsim maculas scabie partes quasdam, veluti arcus retineret, è quibus perpetuum valetudini bellum lacefferet. Hinc molestissima illa impetigo, qua variâ membra, pessimè verò utramq; tibiam assiduo pruritu, cæcis edaci morsu corrosit. Hinc stomachi languor, frigus, pituita, intestinorum tormina, ventorum ex ore flatu, prædura aluus, colica aculeus, hepatis vicinarumq; partium affectio. Adhuc hernia utrimq; hinc pugni, inde

inde pile magnitudine extuberans. Ab his omnibus, quotidiana erant & domestica proelia. Externum aliquod accersendum erat, quo Lesius frangi posse videbatur.

Cum ad septimam Generalem Congregationem proficisceretur, non longe à Lucerna (vrbs est in Germania Italiaq; confinibus) ipso exaltata Crucis festo die, ut videlicet crucem haberet, qua aliquando ad calos exaltaretur, euerso quo vehebatur curru, tibia ei confracta est: stetit tamen illi animus. Agnouit à DEO vulnus illud esse: letus gratisque excepit, & quidem ea animi in diuino beneplacito quietus; ut nec preces ad Deiparam Lauretanam ex itinere pro sanitate fundendas putarit.

Qui leserat, sanauit DEVS; non ut deinceps abstineret, sed ut iterum fortiori manu, non nihil respirantem, vulneraret. Proximo ante mortem quadriennio, à Latiensis praesule Antonio de VVinghs magna sanctimonie viro, consilij causa Bruxellam Lesius euocatur. Et ecce itinere medio, duo calculi, uno gallinaceo pares (uti post mortem compertum est) nullo umquam antea indicio cogniti, quasi calo lapsi, vesicam cruentant & exulcerant. Crudeliorem numquam ipse hostem sensit. Mala praterita huic composita, lusus erant. Et tamen eadem illa mala, quasi in auxiliares vires euocata, ut grauius nocerent, simul cum utraque lapide, eodem tempore plerumq; sauebant: adeo ut Lesius & ab hernia, & à colica, & ab hepate, & à stomacho, & à tiliarum pruritu, & ab alui obstructione, & à duobus illis lapidibus ferociter pugnantibus, crudelissimum bellum simul sustineret; & subinde pie quiritans exclamaret: Omnia excelsa tua & fluctus tui super me transierunt Domine. Tanta erat mali illius acerbitas, ut quatuor mortem, tardam etiam adustionem, pra ea Lesius eligeret. Neque diu neque noctes, à doloribus vacabat, incommodè & iacebat, & sedebat, & stabat. Pes uterq; sub planta (cum nempe frequenti pulsatione utriusq; calculi per os vesicae percurrere molientis impetum sustineret) ita conterebatur, ut Lesius vix deinceps, nisi duplicatis soccis, & sic agrè adhuc consisteret. Ita nullibi requies, nusquam pax: ubiq; bellum. Totum postremum quadriennium in perpetua ista carnificina transactum est.

Apud Medicos, ipsa etiam experientia in confesso est, dolores musculorum neruorumq; esse acutissimos. Et verò omnis binorum lapidum

VI.

VII.

VIII.

dum ferocia in Lesij musculos nervosq; debacchata est. Orificium vesicae usq; adeo presserant, ut exulcerationem facerent, qua incredibilem toties laniam efficiebant, quoties urinam mire acrem, ardentem inflammatamq; calculorum motu reddere cogeretur. Die una & nocte, si tricies dumtaxat torqueretur; inducias habebat. Solenne illi erat sexagies cruciari: ultimo vita tempore non minus centies; semper eam doloris intemperantiâ, ut non maiorem persentiret, si violenter anima à corpore eijceretur. Sanè nisi dolor intervalla habuisset, dicebat Lesius, jam pridem primis calculi assultibus diuortium anime fuisset. Moriebatur itaque quotidie, & renascebatur; tricies alias, alias sexagies, nonnumquam centies. Si numerum ad horas subduxeris, nunc quot horis, alias quot dimidiatis, saepe singulis hora quadrantibus, morientem nascentemq; Lesium inuenies. Id nempe divina agebat providentia, ut millies vitam suam Lesius quodammodo profunderet, quam inter Ethnicos, Turcas & hereticos, millies & millies, pro DEI sui gloria prodigere exoptabat.

IX.

Quid hoc mali esset, nec ipse, nec Medici assequabantur. Alij à calculo; ab humoribus vesicae impactis alij ducebant. Frustra balneationes, emplastra, Syrix, asinum & caprinam lac prescribebantur. In eam tandem mentem Lesius venerat, ut secari vellet: & jam assensum maiores dederant; ac è Gallia Chirurgus designabatur, qui occultum illud malum secando manifestaret. Et si enim quid rei esset, aperte non constaret; putabat tamen licere crudelissimum illum vitæ suæ inuasorem, & domesticum tyrannum, vitæ propria iactura persequi: neque vitam ipsam tanti a mortalibus fieri debere, ut eam tanto incommodo, conservare teneantur. Sed amicorum precibus cessit, qui ad DEI gloriam & Societatis bonum fore depradicabant, si vel in extremis illis malis sine necem vitam traheret. Itaq; pro incredibili sua, quâ mente praeclusus erat, fortitudine, vastissimam dolorum voraginem constantissimè absorbere constituit. Et verò eo animi robore eam exhausit, ut in constantia exemplum jure merito proponi posse videatur. Quis adeo fortis animo, ipsq; corporis viribus, qui non solum ad ingentem istum tormentorum sensum non fatiscat, sed vel ipsa commemoratione non exhorrescat! ipse Lesius ad quævis mala in concussus ingenuè fatebatur virus sui corporis minores esse, quàm ut ferociores illum adversarius exciperent; animum tamen ad ferociores hostes

hostes, si Deus adsit semper constare, exclamabatq; frequenter: *Quis ego sum, quem DEVS ad patiendum sibi elegerit!* & alias: *Miror non raro ad tantum certamen à Deo, me tam imbecillum athletam, designatum esse. Herculem aliquem electum oportebat. Sed benedictus Dominus in aeternum.*

Quare ut erat de se ipso submissè sentiens, subsidiarias quotidie è celo vires flagitabat. Omnes è amicorum preces vertebat, ut fortem & constantem patientiam impetraret. Sanctorum ipsana cum veneretur, id non agebat, ut sanitatem miraculo, quo indignum se putabat, sed ut animi robur reportaret. Româ delatum erat crystallo inclusum Ioannis Berchmanni cor (is est è Societate IESV adolescens Belga, Dieftemio oriundus, qui magnâ sanctimonia famâ è viuis Romæ excessit, atatis suæ Anno vigesimo secundo, Incarnati Christi vigesimo primo super millesimum sexcentissimum) Lesio illud exhibitum est, quo sancti adolescentis intercessione, ab atrocissimis doloribus liberaretur, quibus plus decem dies adeò affligebatur, ut nec quartam horam partem quiesceret; rogare se quidem Sanctos dicebat, quia id DEO gratum: putare tamen conclusum esse in aeterno tribunali, ut ipse in hac vita pateretur. Vnde se corpus suum diuina Majestati in Sacrificium offerre, & rogare, ut, si extremi dolores non sufficerent, alios adderet, modo patientiam & animi lætitiã simul donaret. Numquam determinatè absolutèq; postulauit à malis suis liberari: postulauit tamen conditionatè, in hac verba, qua sua manu charta commisit. *Beatissima Virgo, si dolores istos abstuleris, voueo omnibus Profestis tuis ieiunium in pane & aqua: Rosarium in Profesto & ipso die: horas B. V. omnibus Sabbatis: (nisi Superior, vel iusta causa obstiterit) Festo Purificationis, Annuntiationis, Præsentationis, Assumptionis, Natiuitatis, Conceptionis. Non cupio autem, nisi sit ad maiorem DEI gloriam, & meam salutem. Tenebor simul atq; aliquo modo constiterit. Si error vel obliuio interuenerit, licebit proximo Sabbato instaurare. Quo è promisso non solùm colligere est mali acerbitatem, sed & clarè videre animum ex æquo ad diuinam voluntatem compositum; uti etiam ex epistola ad amicum, Paulum nunc respiro, nescio quàm diu durabit. Totum permitto diuino arbitrio, & in eo libens acquiesco. Tantùm precor, ut mihi det fortem & constantem patientiam: quam suis precibus & sacrificijs mihi impetrare dignetur.*

Rr

Eximia

X.

XI.

Eximia Christiana quoque fortitudinis est, infraeto animo aduersa tolerare. At supra hominem, in ijs placide conuiescere; de illis ipsis gaudere; gratias pro ipsis referre. Siquidem necesse est diuini ignis fornace incoctum pectus illud esse, quod tanto robore, tantaque amicitia, natura sua inimicum complectitur. In malis suis conuiescebat Lesius diuinarum rerum consideratione. 1. Quod non minori, quam fidei supernaturalis certitudine firmissime teneret, dolores istos, non a casu & fortuna; sed a DEO parente suo amantissimo infligi; qui de sua creatura quemadmodum de luto figulus potest disponere; cui minime dicendum sit cur ita facis? Difficilius ea passim tolerantur, quae innocens perferre cogis; facilius uero quae in uindictam magni alicuius sceleris insuguntur. Equum enim est, pacato animo sustinere per eadem te puniri, per quae peccasti. Stomachum potu opplesti, cruditates & conuulsiones recte pateris. Ia Venerem profectus fuisit in ipso libidinis organo iure bono castigaris. Patiebatur in ea corporis parte Lesius, in qua numquam se peccasse aiebat. Sustinebat tamen aquisime tandem ab optimo Domino & parente DEO in salutem suam immisos dolores; cui nec partem quae ladat, nec modum quo ad calum ducat, prescribere debeamus.

XII.

Altera res erat, quae in doloribus quietem ipsi procreabat, quid aeternum gloria pondus in calis producerent. Vnde in epistola ad R.P. Antonium Susquetium Prouincia Praepositum, cuius ea uerba sunt ultima: En R.P. exposui morbum, prout potui, quia R. V. id a me petijt. Accipio totum de manu DEI, qui memor erit in die uisitationis, huius affecti uincula. Penetrarat nempe sublimis ille animus paulo altius, quam vulgo mortales solemus, in aeterna gaudia. Perspiciebat, quam temporanea, vel potius momentanea humana calamitates essent; quae hesternae cum fuissent, hodie non laderent; & quae hodierna, lucus postera non nocerent: manerent tamen in diuina acceptatione; neque eorum meritum cum ipso doloris momento periret, sed permansuram semper, numquamque effluxuram beatitatem foeneratitio sane lucro produceret.

XIII.

Iam uero non conuiesse in malis suis Lesium, sed in illis quoque exultasse, demonstrandum est. Vbi tam inuisitata, & fere intolerabili calamitate undique se septum ac oppressum sensit, neque effugij locum ullum circumspicendo deprehendit; hoc unum quam studiosissime pere-
git,

git, ne qua similes miseras comitari solet tristitia vel minima in se resideret. Quam tamen natura nostra proclive sit in magnis arumnis contristari, satis inuicti Saluatoris nostri exemplo didicimus, qui vel ipsa dirissima Passiois memoria, ad mortem usque animam suam contristari pronuntiauit. Frequens in ore Lesio erat: Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? tristabatur, non quod doloribus torqueatur; sed quod eos absque doloris significatione nequiret perferre. Is erat animus ad dolores hilari pectore uultuque perpetiendos, ut se (quod tamen in malorum sensu natura cogit) ingemiscere, corpus contorquere, uultum contrahere, quasi nimis molle id esset, castigaret. Et fuit cum ob impatientiam, ut aiebat, suam, & clamores subinde editos, à Superiore sibi penam imponi flagitauit; cum tamen generosus eius animus omnibus esset admirationi; nec alia ferè voces, quam assidua in DEVM aspirationes & jaculatoria audirentur, quibus à DEO uel opem postularet, uel maiora supplicia peteret, uel animi latitiam prouocaret, uel denique DEO gratias referret. Sanctissimi nominis inuocatione, aiebat, se facilius acerbissimos dolores, quasi melle temperatos tolerare: unde creberrima hæ illi voces: IESU dulcis memoria, dans uera cordi gaudia. Bone IESU adiuua me. Et sanè ea inde illi dulcedo affluere uidebatur, ut plures longioresque dolores, quasi plura longioraque mentis sua gaudia, hisce suspirijs, amplius laua me: amplius, amplius, laua me IESU, deposceret. Tantam animi voluptatem, & rerum diuinarum cognitionem, cum primis calculi doloribus tentaretur, adeptum se esse ingenuè confirmauit, ut sape uellet tantas animi delicias magnis doloribus emere. Emit profecto; crescentibus quippe doloribus, ex aquo delicia illi creuerunt, ut quiuis intelligat, DEVM caelestibus voluptatibus in mente restaurare, quod tolerati fortiter dolores in corpore comminuunt. Morosum illud, quod in senibus morbisque est, ab eo longè exulabat. Semper comis, alacer, serenus, affabilis. Iucundè dicebat, Iam inde à quadraginta annis incommodum anima sua lectum obuenisse; in quo numquam molliter quieuisset.

Restat, ut id demum adferamus quod in summo perfecta patientia gradu Lesium collocauit. Ingens erga se diuini amoris beneficium ingeminabat, malo illo torqueri: eo penitus se indignum; neque gratijs agendis respondere umquam posse. Intelligebat uidelicet, à DEO se eligi, ut per patientiam, qua secunda ad calos uia est, certam suam uo-

Rr 2 catio-

XIV.

cationem faceret: & quasi in fecundissimo campo constitui, ex quo amplissimam meritorum messem, in calos transferret. Imis e visceribus & producta voce, ut facile grati amoris verba agnosceres, laudes hasce pronuntiabat: *Benedic anima mea Dominum, & omnia, que intra me sunt, nomini sancto eius. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo. Misericordias Domini in aeternum cantabo. Benedictus Dominus DEVS meus, qui docet manus meas ad praelium, & digitos meos ad bellum.*

Pfal. 101.

Pfal. 38.

Pfal. 88.

Pfal. 143.

XV.

Cum aliquando amicorum aliqui ad Lesium, colica, hernia, impetigine, stomachi fastidio, calculo simul saevientibus prope exhaustum & lecto affixum: Pater: quid si DEVS ad hos dolores Reuerentiam vestram mille annos damnaret, quam triste id foret, quam in expectatione molestum! reposuit: Agerem gratias, & pro patientia postularem: donec res hac finem caperet. Quam latus nuntius damnatis foret, si post centum annorum milia liberarentur! Post qua verba totus in lachrymas abiit.

XVI.

Aliquando alias cum ei sanitas voveretur, subintulit, numquam absolute determinateq; a DEO eam se postulasse, immo numquam conditionate totam sanitatem; sed solam dolorum mitigationem petuisse; ne ijs penitus careret, qui tolerari posse videbantur. Multis tamen lachrymis, & votis absolute & sine conditione Patientiam cum animi latitia conjunctam postulasse: quam utramq; virtutem ut peteret, dicebat se scire DEO gratum esse Patientiam quidem, utpote Christianis omnibus, quo Christo suo assimilentur, necessariam: Animi vero latitiam tamquam perfectorum hominum, quibus annumerari anhelaret, virtutem: quam DEO in malis gratias agat; & de illis non aliter, quam de DEI donis gaudeat: Preses istas sibi a DEO concessas aiebat, Patientie & latitia dono: pro quarum studiosa conseruatione, & ad DEVM gratitudine, multum accurateq; meditabatur.

XVII.

Admirandam illam malorum tolerantiam in eo pronocabat Christi passi inauditum exemplum; cuius dolores in se transferre & exprimere conabatur. Christo igitur passo in carne, & ipse eadem cogitatione armatus, frequens Christi crucifixi imaginem amplectebatur, osculum figebat, lachrymas suas sacratissimo eius sanguini propinabat. In cubiculi sui pariete hanc Epigraphen fixerat; AMOR MEVS CRUCIFIXVS EST. Qui ne aliquando vel à corde, vel ab oculis recederet

Cruci.

Crucifixi effigies, qua in studiorum mensa consistebat, sedentem; qua parieti affixa, ambulantiem; qua in oratorio supplicantiem; duplex, qua in lecto, ad pedes altera, altera e lectica tholo jacenti imminens, ne ipsa quies à Cruce vacaret decumbentem commonefaciebat. Ita omni loco, quouis tempore, Christo suo commoriebatur.

Ut plura de robustissima eius patientia non proferam, illud tamen praterire non possim, quòd numeris omnibus eam legem expleuerit, quam S. P. Igaatius egris suis præscripsit. Qui egrotat, humilitatem & patientiam suam prae se ferendo, non minorem adificationem dum morbo laborat, ijs, qui ipsum inuisent, & cum eo versabuntur & agent, quam dum valebat corpore, ad maiorem DEI gloriam prestare curet, verbis pijs, & ad adificationem facientibus, utendo, qua ostendant egritudine acceptari, ut donum de manu Creatoris ac Domini nostri; quandoquidem non minùs donum est, quàm sanitas. Et sæpe etiam maius, quia per morbos offertur occasio gratiæ diuinæ augendæ, itemque patientiæ exercendæ ac docendæ, nouorumque meritorum & graduum gloriæ adipiscendorum; nec non obedienciæ medicis præstandæ; itemque voluntatis suæ cum diuina confirmandæ, & actuum heroicorum amoris Dei eliciendorum. Quæ quia non ignorauit Lessius, tot miserias, & dolores, tamquam donum de manu Creatoris ac Domini nostri acceptauit, qui simul cum donis suis accedens facit, ut, sicut dona crescunt, ita quoque crescat vnio ipsa cum Deo. Sic ergo vnitus Lessius, idem voluit, idem noluit, quod Deus; maior patientiã, quàm scientiã effectus, ut in æternum cum patientibus dicere posset: *Latati sumus pro diebus, quibus nos humiliasti: annis, quibus vidimus* Psal. 89. 15. & experti sumus mala; recepimus enim mala in vita nostra, cum Lazaro, ut in æterna vita vera æternaque bona recipiamus.

XVIII.

CAPVT XXXI.

Patientia eorum, qui morbos, tamquam diuinum beneficium, amauerunt, & desiderauerunt.

Emo alterum magis amat, quàm qui eius causa nihil non aduersi sustinere cupit. Ardorem hunc suum expressit Petrus, cum dicere: *Domine tecum paratus sum* Luc. 22. 23. & in

R r 3

& in